

Nr 302.

Av herr **Andersson, Alfred**, och herr **Svedberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrade grunder för egnahemsverksamheten m. m.

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 236 vilja vi anföra följande.

Propositionen sammanfaller i huvudsak med det förslag som avgivits av 1936 års egnahemsutredning.

Emellertid är det på ett par ganska väsentliga punkter som jordbruksministern icke ansett sig kunna följa utredningsmännens förslag. I de nu gällande bestämmelserna för egnahemsverksamheten tillämpas ett premielåns system, som utan tvivel har varit till gagn för låntagarna. Vid dessa lån är dock en olägenhet förknippad, nämligen denna, att en viss given övre gräns är dragen, över vilken man icke kan komma; även om i vissa fall synnerligen starka skäl tala för att den bort överskridas, så har detta dock icke kunnat ske.

Utredningsmännen ha velat mjuka upp dessa bestämmelser och föreslagit att premielånen skulle ersättas med avskrivningslån, som också skulle ha till syfte att reglera den skillnad som i vissa fall kan uppstå mellan bruksvärde och kostnadsvärde. Vi ha också den bestämda uppfattningen att avskrivningslånen på ett smidigare och på samma gång rationellare sätt skola tjäna sitt ändamål än premielånen. I propositionen föreslås bibehållande av premielånen med en liten förbättring i så måtto, att dylika lån skulle kunna erhållas upp till tio procent av fastighetens värde. Men trots denna förbättring blir det en försämring gentemot utredningens förslag, varför vi anse att riksdagen bör besluta i enlighet med utredningsförslaget.

Vad det så gäller hushållningssällskapen, har utredningen föreslagit att dessa skola avkopplas från egnahemsverksamheten. Jordbruksministern har icke ansett sig kunna gå så långt utan föreslagit i propositionen, att vad det gäller jordanskaffningen till ofullständiga jordbruk skall ombesörjas av hushållningssällskapen. Ett sådant förfaringssätt skapar ingalunda ett enhetligt system, men i stället för uttalad önskvärd enhetlighet möjliggör det allt fortfarande att syftet man sagt sig önska icke ernås.

Med vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

1) att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 236 ville bifalla det förslag till avskrivningslån som 1936 års egnahemsutredning framlagt;

2) att riksdagen ville bifalla samma utredningsförslag om hushållningssällskapens avkoppling från egnahemsverksamheten i sin helhet.

Stockholm i april 1939.

Alfred Andersson.

Lage Svedberg.